

51 $\frac{3}{4}$ pól. Kdor pa društvenine ni plačal, knjig tudi ne dobi. Ostati jih utegne le malo čez število upisanih udov „Matiče Slovenske“.

— „**Jos. Stritarjevih zbranih spisov**“ je užé 22. snopič na svetlem.

— „**Ob uzgoju**“. Misli Nikole Tomasea. S talijanskoga preveo Skender Fabkovič. Zagreb. Naklada hrv. pedagog.-književnoga zbora, 1887. (Knjižnica za učitelje. Knjiga XIX.) S podobo Nikola Tomaseo. Ta zanimiva knjiga ima jedrnate spise o vzgoji in sicer: I. Obča načela, II. Čustvo, III. Um, IV. Književni nanci, znanosti, V. Škole i sloboda.

— „**Emil III ob uzgoju**“. Napisao J. J. Rousseau. S francoskega preveo Ivan Širola. Prvo dio. Zagreb. Nakladom hrv. pedagog.-književnoga zbora. 1887. (Knjižnica za učitelje, knjiga XX.)

— „**Sielo za zabavu i pouku**“. Složio za djevojčice Janko Tomić, učitelj više djev. škole u Karlovcu i pravi član „hrv. ped.-knjiž. zbora“. U Zagrebu. Nakladom hrv. ped.-knjiž. zbora, 1887. (Knjižnica za mladež, knjiga XIII.)

D o p i s i.

Iz Krškega, »Pedagogičsko društvo« v Krškem je izročilo slavnemu deželnemu zboru Kranjskemu naslednjo spomenico:

Preslavni deželni zbor!

Odbor »Pedagogičskega društva« v Krškem si vsoja vsled sklepa občnega zbora s 30. junija t. l., povodom razširjene vesti, da namerava preslavni deželni zbor izpremeniti nekatere točke deželne šolske postave z dné 9. marca 1879. l. (oziroma dež. postave z dné 25. februarja 1870. l. dež. zak. št. 11., potem dež. postave z dné 29. aprila 1873. l., dež. zak. št. 21, in dež. postave z dné 29. aprila 1873. l., dež. zak. št. 22.), preslavnemu deželnemu zboru predložiti najudanejšo

s p o m e n i c o,

v kateri se društveni odbor vsoja razložiti najvažnejše želje, ki se tičejo izpremembe gornjih postav, dobro vedoč, da bode preslavni deželni zbor tudi pri drugih točkah ukrenil pravo pet učiteljstvu in šolstvu na korist. Zato tudi ne namerava naj udaneje podpisani odbor nasvétovati tekstualnih izprememb, niti se ne spušča v podrobno razpravo onih toček, katere naj bi se po njegovem mnenji izpremenile:

§. 29. deželne postave z 9. marca 1879. l. naj bi se tako izpremenil, da učitelje predlaga krajni šolski svét, imenuje jih okrajni šolski svét, potrdi pa deželni šolski svét.

§§. 38. in 39. iste postave določujeta razdelitev učiteljskih plač po obstotkih v štiri razrede z ozirom na krajne razmere. Ker pa imajo vsi učitelji jednako nalego, ustanovil naj bi se v tej zadevi poseben status, kakor ga imajo uradniki, tako, da bi se oziralo v prvi vrsti na število službenih let. S tem bi se zaprečilo prepogosto menjavanje učiteljskih služeb, kar bi zeló pospeševalo šolsko delovanje.

§. 4. deželne postave z dné 25. februarja 1870. l., dež. zak. št. 11., govori o zastopstvu šole v krajnem šolskem svétu. Drugi odstavek tega paragrafa naj bi se tako izpremenil, da mora imeti vsaka ljudska šola vedno svojega voditelja (učitelja) kot zastopnika z vsemi pravicami v krajnem šolskem svétu.

K §. 13. deželne postave z dné 29. aprila 1873. l., dež. zak. št. 21., naj bi se dodalo določilo, da mora vsaka ljudska šola imeti dovolj velik šolski vrt, kajti po §. 2., odst. 2., vpe-ljavo tega §. izdanega ministerskega ukaza z dné 19. julija 1875. l., št. 2868., dež. zak. št. 22., ima se tak vrt preskrbeti le tam, kjer dopuščajo okoliščine.

§. 30. deželne postave z dné 29. aprila 1873. l., dež. zak. št. 22., naj bi se tako izpremenil, da dobé učitelji doklado z 10. odstotki od letne plače. Tù naj bi torej izpala besedica »najmanjše«. — Nadalje naj bi imeli učitelji z vsako izpolnjeno daljno petletno službeno dóbó pravico do druge doklade, katera naj bi se jim odmerila z 10. odstotki od letne plače. Tù naj bi torej izpalo »do izpolnjenega 30. leta te službe« in »najmanjše«. Tako naj bi tudi v 2. odstavku §. 61. odpala beseda »najmanjše«.

K. §. 35. iste postave naj bi se dodala izprememba, katera naj bi se izvršila pri §. 3. postave z dné 28. decembra 1884. l., dež. zak. št. 1., in po kateri ima učitelj pravico do rabe šol-

skega vrta in do primernega užitka od taistega, vendar v tem smislu, da naj se ta užitek ne šteje po §. 27. iste postave v denarjih tako, da bi se od katastralnega čistega zneska vsake parcele odštevali dotični davki in priklade. —

Najudaneje podpisani odbor prosi, da bi preslavni deželni zbor blagovolil tñ navedene želje milostno na um vzeti ter se o priliki predelave dozdanih postav ozirati nanj, kar bi se tem lažje zgodilo, ker bi se s tem šolski troški znatno ne povečali.

Odbor »Pedagogiškega društva« v Krškem, dné 20. novembra 1887. l.

Iz Boštanja. † V 19. dan preteč. m. je umrl tukajšnji nadaučitelj g. Peter Fleischmann. Pogreb je bil 21. preteč. m. zjutraj ob 8. uri. (Izmej tovarišev so prišli k pogrebu le trije — eden iz Sevnice in dva iz Krškega.) — Pokojnik se je porodil v Beričevem pri Dolu 1820. l. Imel je dva brata, stariji je bil znamenit rastlinoznanec, drugi (Jurij) pa vrl skladatelj (»Slovenska Grlica« i. dr.) Ranjki je hodil v šolo v Ljubljani, v Rudolfovem in v Idriji. Služboval je v Breznici na Gorenjskem, v Šent-Janžu (dvakrat) v Artičah na Štajerskem, pri Beli Cerkvi in zadnjih 13 let v Boštanji. Vseh službenih let kot učitelj, orglavec in cerkvenik je štel čez 45. Ranjki Peter je bil ud »Slovenskega učiteljskega društva« v Ljubljani, »Pedagogiškega društva« v Krškem in zvest naročnik in čitatelj »Učiteljskega Tovariša«. Bil je vrl rodoljub in tudi v marsičem »original«, pa sploh blaga duša; bližnji tovariši njegovi so bili radi v njegovi družbi, ker je vedel vedno kaj zanimivega povedati — vzlasti iz stare šolske dóbe. Naj po dolgoletnem delu sladko počiva, in blag mu spomin! —r.

Od sv. Mihela. Slavno vodstvo »Narodne Šole« v Ljubljani blagovolilo je tukajšnjemu šolskemu vodstvu za uboge učence več šolskega blaga, t. j. zvezkov, peres, svinčnikov i. t. d. podariti. Za ta blagodušni dar se v imenu uboge šolske mladine pristrčno zahvaljuje

Lud. Fettič Frankheim,

šolski vodja

pri sv. Mihelu poleg St. Petra na Notranjskem.

Iz Knežaka. (Zahvala.) Slavni odbor »Narodne Šole« poslal je na prošnjo podpisane voditeljstva mnogo raznovrstnega šolskega blagá ubogim učencem in učenkam tukajšnje šole. — Za ta dar izreka podpisano voditeljstvo slavnemu odboru »Narodne Šole« v svojem in v imenu obdarovane uboge šolske mladine najtoplejšo zahvalo.

Voditeljstvo trirazredne šole v Knežaku dné 20. novembra 1887. l.

F. Pin,

šolski voditelj.

Iz Gorenjega Logatea. (Zahvala.) Podpisani se povodom smrti svoje nepozabljive so-proge najiskreneje zahvaljujem vsem p. n. g. g. tovarišem in tovarišicam, ki so mi ob dnevih žalosti skazali na razne načine svoje sočutje in od daleč prihiteli k pogrebu. Bog plati!

Janez Kernc,

nadaučitelj v Gorenjem Logatecu.

Iz Kranja. Gimnazija naša bode vendar jenjala, — čez dobra tri leta bode po ujej. Zelimo, da bi se nam ta skeleča izguba s kako drugo šolo namestila.

Iz Ljubljane. V imendan naše presvetle cesarice Elizabete (19. preteč. m.) so bili učenci tukajšnjih šol z učitelji vred zjutraj pri sv. maši, potem pa so imeli prost dan.

— † France Levstik, c. kr. skriptor v licejski knjižnici, velik spoznavatelj slovenskega jezika, naš kritik in satirik, spretni pesnik in pisatelj, je vzprejemši sv. zakramente za umirajoče po dolgoletni teški bolezni, star 56 let, v 16. dan preteč. m. ob 9. uri dopoldne umrl. Pogreb slavnega pokojnika je bil v 18. dan preteč. m. ob 4. uri popoldne, kjer se je videlo, koliko spoštovanja je ranjki užival v mestu Ljubljanskem, po deželi in tudi drugod, kako ga je ljubila in cenila mladina slovenska in sploh národ in vse odlično občinstvo. Blági pokojnik je bil tudi v marsičem osební prijatelj in podpornik slovenskemu učiteljstvu. Bog mu daj večni raj! Slava njegovemu spominu!

— Proračun kranjskega normalno-šolskega zaklada za l. 1888. kaže zaklade 23.765 glđ. 40 kr., potrebsčine pa 273.090 glđ. 66 kr., torej primanjkljaja 249.325 glđ. 26 kr., kateri se po deželnega odbora nasvetu v zmislu deželne postave z dné 28. decembra 1884 l. poplača z 10% prikladami za normalno-šolski zaklad, na vse neposrednji prikladi deželnega in zemljišno-odveznega zaklada podvržene davke. Tako urejeni neposredni davki so po državnem proračunu c. kr. finančnega ministerstva za l. 1887. predpisani z 1.411.558 glđ.; 10% šolska priklada znaša torej v okroglem znesku 140.100 glđ., torej se kaže nedostatek 109.225 glđ. 26 kr., kateri se ima pokriti v zmislu postave z dné 28. decembra 1884. l. iz deželnega zaklada.

— Podpore za zgradbe ljudskih šol na Kranjskem. Deželni odbor nasvetuje deželnemu zboru, naj se iz deželnega zaklada dovoli podpora za zgradbe ljudskih šol za l. 1888.

v skupnem znesku 6000 gld., in sicer sledečim občinam: 1. Oberje 300 gld.; 2. Radence 400 gld.; 3. Dolenja Podgora 400 gld.; 4. Češnjevce 400 gld.; 5. Borovnica 300 gld.; 6. Tribuče 500 gld.; 7. Metlika 1000 gld.; 8. Dobernice 200 gld.; 9. Črnomelj 1000 gld.; 10. Sv. Trojica 300 gld.; 11. Dob 200 gld.; 12. Radomlje 300 gld.; 13. Veliki Gaber 100 gld.; 14. Velika Dolina 500 gld.; 15. Ribno 100 gld. Skupaj 6000 gld.

— Enketa za višjo deklinško in gospodinjstvo solo v Ljubljani imela je v 19. dan preteč. m. v mestni dvorani sejo, v kateri se je obravnavalo in sklepalo o predmetih, tečajih, številu učiteljic in učiteljev na tem učelišču i. dr. V tej enketi pa so: gospa vit. Bleiweisova, gospa Moosova in gg.: Belar, župan Grasselli, Povšè, A. Praprotnik, Stegnar, Tomšič (poročevalec), Valentinčič, dr. Vošnjak, stolnik Zitterer, vitez di Casa Cavalchina, Tomo Zupan (načelnik), A. Žumer in Železnikar.

— Petindvajsetletnica šolskega voditelja g. Leop. Belarja in g. Franceta Raktelj-a, učitelja na II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani, se je v 17. dan preteč. m. prav slovesno praznovala. Ob 10. uri je bila v mestni župni cerkvi pri sv. Jakobu slovesna peta masa, katero je z asistenco služil mil. prost, g. dr. Jarc, in pri kateri je cerkveni Šent-Jakobski pevski zbor izborno pel. Po maši so se zbrali gg. slavljenca in učitelji in učiteljice v lepo okrašenih telovadnici II. mestne šole na Čojzovi cesti. Prvi pozdravil je slavljenca mestni župan g. P. Grasselli v imenu mestnega zbora in c. kr. mestnega šolskega sveta ter njima izročil pohvalni pismi. Gospod voditelj Belar se za toliko čast pristrčno zahvaljuje ter obeta, da bodeta on in njegov sovrstnik tudi v prihodnje vse svoje skromne moči posvetila vzgoji mladine v katoliškem, avstrijskem zmislu ter jo vzrejala v verne sinove národa slovenskega. Mestni župnik g. Jan. Rozman kaže hvalevredno delovanje g. Belarjevo skozi 25 let na polji glasbe, posebno kot pevovodja mestne župne cerkve pri sv. Jakobu v Ljubljani; gosp. Raktelju pa čestita kot dolgoletnemu podporniku cerkvenega petja pri sv. Jakobu. — V imenu mestnih učiteljev in učiteljic pozdravil je slavljenca mestni kaplan in katehet g. Karlin, v imenu učiteljev II. mestne šole pa mestni učitelj g. Leop. Armič, kateri je naglašal kolegijalnost slavljenecv in izročil vsakemu v znamenje trdne prijateljske vezi krasen briljanten prstan. G. Raktelj se za vse to pristrčno zahvaljuje, potem pa govori še mal deček II. mestne šole ter čestita vodju in učitelju. Konečno g. mestni župnik voditelju Belarju še izroči krasno, dragoceno darilo duhovščine sv. Jakoba, kakor tudi g. Raktelju. Slavljenecema došlo je od mnogih strani mnogobrojnih čestitek; občinski zastop Brezovski, kjer je g. Belar nekdanj služboval, pa mu je izročil diplomu častnega občanstva.

Ob 1. uri popoldne je bil v gostilnici »Pri Zvezdi« vkupni slavnostni obed, katerega se je udeležilo čez 70 gostov, mej njimi gg. mestni župan Grasselli, cesarski svetnik Murnik, dr. Vošnjak, prof. Tom. Zupan, ter mnogo drugih velespoštovanih gostov iz mesta in z dežele. Prvo napitnico napil je presvetlemu cesarju g. A. Žumer, na kar so gostje navdušeno zapeli »cesarsko pesem«. G. mestni župnik Rozman napil je obema slavljenecema. Kazal je njih dozdanje življenje in delovanje na šolskem polji in njima želel, da bi težavni svoj posel mogla opravljati še mnogo let v korist mestne mladine in domovine. G. mestni katehet Smrekar nazdravil je g. mestnemu županu Grasselliju, vrlemu prijatelju in podporniku mestnega ljudskega šolstva in učiteljstva. G. prof. Zupan napil je vzajemnemu delovanju slovenskega učiteljstva z učitelji veronauka, posebno v Ljubljani, kakor sploh na Kranjskem, kar je le na pro-speh ljudskega šolstva. G. mestni župan Grasselli pa je odzdravil njemu posvečeni napitnici z nazdravom Ljubljanskemu ljudskošolskemu, národnemu učiteljstvu. Gospod šolski voditelj Belar napil je šolskim oblastvom, g. Raktelj pa še posebej tã navzočim ndom c. kr. deželnega šolskega sveta. Sledilo je še mnogo napitnic (tudi v češkem jeziku), in prepevale so se domoljubne pesmi ter se konečno gg. slavljenecema splošno voščilo: »Na mnogaja leta!»

— Kdor hoče videti ali izvedeti »izkaze« pod nadzorom finančnega i gradskega povjerenika dne 10. i 11. studena (novembra) 1887. u Zagrebu izvršenih brojeva lotrije Hrvat.-učit. doma — naj se oglasi pri »Tov.« uredništvu. Loterija se je jako dobro obnesla. Prodalo se je blizu 100.000 srečk. Zgradba »Učiteljskega doma« prične se najbrže užé z novim letom. Vidi se tã, kaj stori vzajemno in vztrajno delovanje!

Poziv!

„Pedagogičsko društvo“ v Krškem bode izdalo tudi za leto 1888. „Pedagogičski letnik“, ki izide meseca aprila ali maja prihodnjega leta. Obsejal bode razen družih